

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

w Szkole Podstawowej im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej¹

Spis treści

Preambuła/ Podstawa prawna.....	2
Rozdział I	3
Objaśnienie terminów.....	3
Rozdział II	4
STANDARD 1.....	
4	
Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w szkole.....	
4	
Rozdział III	6
STANDARD 2.....	
6	
Personel.....	6
Relacje	
8	
Rozdział IV.....	11
STANDARD 3.....	11
Procedury.....	11
Rozdział V.....	
20	
STANDARD 4.....	
20	
Monitoring	20
Załącznik nr 1	21
Oświadczenie pracownika szkoły	
Załącznik nr 2	22
Karta interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego	

Załącznik nr 3	24
Procedura Niebieskiej Karty	
Załącznik	nr 4
.....	32
Formularz ankiety monitorującej realizację Standardów	

PREAMBUŁA

Niniejszy dokument został stworzony aby zapewnić wychowankom szkoły i oddziałów przedszkolnych harmonijny rozwój w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Kierując się dobrem dzieci pracownicy placówki dążą do ich wszechstronnego rozwoju z poszanowaniem ich praw. Pracownik placówki traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w placówce oraz swoich kompetencji.

PODSTAWA PRAWNA

- a. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze.zm.)
- b. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U.2023 poz. 2809)
- c. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- d. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze. zm.)
- e. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).
- f. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).
- g. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.1375 ze zm.).

- h. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).
- i. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1550 ze zm.).
- j. Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U z 2023 poz.1870).

Standardy Ochrony Małoletnich zostały wprowadzone Zarządzeniem Dyrektora z dnia 17 czerwca 2024 r. i obowiązują w placówce od dnia podpisania zarządzenia.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) Szkole – należy przez to rozumieć: Szkoła Podstawowa im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej ;
- 2) Dyrektorze - jest to osoba pełniąca funkcję dyrektora szkoły oraz jej zastępcy;
- 3) Członku personelu – oznacza to osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także stażystę i wolontariusza świadczących pracę na rzecz szkoły;
- 4) Małoletnim – jest to każdy uczeń szkoły do ukończenia 18. roku życia;
- 5) Uczniu bez bliższego określenia – należy przez to rozumieć także małoletniego;
- 6) Rodzicu – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do prawnej reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego;
- 7) Zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę, co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) Krzywdzeniu małoletniego - należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu szkoły, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- 9) Standardach – należy przez to rozumieć Standardy ochrony małoletnich w szkole stanowiące część Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;

10) Dane osobowe małoletniego – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.

11) Zespole interdyscyplinarnym - jest to zespół specjalistów tworzony przy ośrodkach pomocy społecznej, którego celem jest opracowanie i realizacja planu pomocy dla konkretnej rodziny, dotkniętej przemocą domową. Podjęcie interwencji w środowisku nie wymaga zgody ani osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową.

Rozdział II

STANDARD 1.

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w szkole

§ 2. Szkoła ustanowiła i wprowadziła w życie politykę ochrony małoletnich zawierającą standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

§ 3. W standardach opisano:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;

- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
- 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 11) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz
utrwalonymi w innej formie;
- 12) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 4. Ze standardami zapoznaje się personel szkoły, małoletnich i ich rodziców poprzez:

- 1) udostępnienie standardów na stronie internetowej szkoły;
- 2) przesłanie standardów za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- 3) udostępnienie ich do wglądu w wersji papierowej w bibliotece szkolnej;
- 4) wywieszenie skróconej wersji standardów na tablicy informacyjnej szkoły.

Rozdział III

STANDARD 2.

Personel

§ 5. Szkoła podejmuje działania zapewniające stosowanie standardów przez członków swojego personelu, w szczególności:

- 1) Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu opisanej szczegółowo w pkt. 11
- 2) Rozpoczynając pracę w szkole, wszyscy członkowie personelu zapoznają się z obowiązującymi w szkole Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz pozostałymi procedurami w ramach Standardów;
- 3) Szkoła zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony uczniów przed krzywdzeniem i pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia;
- 4) Pracownik szkoły zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia czy jego słowa, działanie lub reakcja wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione;
- 5) Specjaliści i nauczyciele zatrudnieni w szkole mają wiedzę w zakresie metod i narzędzi edukacji małoletnich na temat unikania zagrożeń przemocą, w tym w Internecie;
- 6) Specjaliści i nauczyciele zatrudnieni w szkole mają wiedzę w zakresie metod i narzędzi edukacji rodziców na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, ochrony dzieci przed zagrożeniami w Internecie;
- 7) Szkoła monitoruje postępowanie personelu w stosunku do małoletnich sprawdzając, czy zasadą wszystkich podejmowanych przez personel czynności jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie;
- 8) Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest dyrektor;
- 9) W ramach przygotowania personelu szkoły do stosowania standardów dyrektor realizuje

następujące czynności:

- a) w ciągu pierwszego miesiąca zapoznaje nowo zatrudnionych ze standardami i omawia sposób ich stosowania w szkole,
- b) na wniosek członka personelu lub – w razie potrzeby – z własnej inicjatywy prowadzi konsultacje z członkami personelu dotyczące sposobu realizacji standardów,
- c) jeden raz w roku organizuje szkolenie dla całego personelu;

10) Czynności, o których mowa w punkcie 9. dokumentowane są w formie oświadczeń podpisanych przez członka personelu przygotowywanego do stosowania standardów.

11) Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu szkoły.

1. Dyrektor Szkoły, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją uczniów, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze

z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr;

2. Dyrektor Szkoły uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji;

3. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta; informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Dyrektor drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze;

4. Dyrektor pobiera od kandydata do zatrudnienia informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności; jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

5. Dyrektor pobiera od kandydata do zatrudnienia oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej; jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi; pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści:

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Relacje

§ 6. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły obejmują:

- 1) komunikację z małoletnim z uwzględnieniem następujących warunków:
  - a) w kontaktach z małoletnim należy zachowywać cierpliwość i szacunek,
  - b) personel powinien uważnie słuchać małoletniego i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji,

- c) nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego, nie wolno krzyknąć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jego lub innych uczniów,
- d) nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów, obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
- e) podejmując decyzje dotyczące małoletniego, informujemy go o tym i staramy się brać pod uwagę jego oczekiwania,
- f) należy szanować prawo ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy wyjaśnić mu to najszybciej, jak to możliwe,
- g) jeżeli zachodzi taka konieczność, rozmowy indywidualne z małoletnim uczniem mogą odbywać się przy uchylonych drzwiach lub w obecności innego pracownika,
- h) niedopuszczalne jest używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
- i) należy doceniać i szanować wkład małoletnich uczniów w podejmowane działania,
- j) uczniowie ci powinni być równo traktowani bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd, nie należy nikogo faworyzować,
- k) nie wolno nawiązywać z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
- l) nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich,
- m) nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich uczniów w żadnych okolicznościach,

n) nie wolno przyjmować pieniędzy ani drogich prezentów od ucznia, ani jego rodziców/opiekunów. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków,

o) nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych;

2) kontakty fizyczne z małoletnim z zachowaniem następujących warunków:

a) co do zasady między małoletnim uczniem a członkiem personelu nie powinno dochodzić do kontaktu fizycznego. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia jego wiek, niepełnosprawność, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny,

b) dopuszczalny jest kontakt fizyczny w ramach pomocy uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole,

c) dopuszcza się profesjonalne przytrzymanie małoletniego na zasadach holdingu w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać ucznia od zachowań agresywnych lub autoagresywnych,

d) nigdy nie wolno dotykać małoletniego ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,

e) stosując kontakt fizyczny członek personelu zawsze musi obserwować reakcje małoletniego ucznia i dostosowywać swoje działania do tej reakcji. W przypadku zauważenia dyskomfortu u ucznia należy natychmiast odstąpić od kontaktu (nie dotyczy powyższej sytuacji z zastosowaniem holdingu dla bezpieczeństwa),

f) każde przemocowe działanie wobec ucznia jest niedopuszczalne. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej ucznia,

g) nie należy stosować takich aktywności jak łaskotanie, udawane walki z uczniami czy brutalne zabawy fizyczne chyba, że jest to formą pracy korekcyjnej, rehabilitacyjnej, rewalidacyjnej lub elementem programu wychowania fizycznego. Na tego typu działanie małoletni i jego rodzic powinni wyrazić zgodę,

h) należy zachować szczególną ostrożność wobec uczniów, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, (możliwe jest też skorzystanie z porady

specjalisty dotyczącej tej konkretnej sytuacji), kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy,

j) podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie

z uczniem w jednym łóżku lub w jednym pokoju;

3) kontakty personelu z małoletnimi uczniami poza godzinami pracy z respektowaniem następujących ograniczeń:

a) kontakt z małoletnimi uczniami, co do zasady powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych,

b) jeśli zachodzi konieczność spotkania z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym organ zarządzający szkołą, a rodzice/opiekunowie prawni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt,

c) nie należy zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi celowo poza godzinami pracy,

d) utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców oraz opiekunów,

e) nie należy kontaktować się z małoletnimi uczniami poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych),

f) jeśli zachodzi konieczność skontaktowania się poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji z uczniami i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny).

§7.1. Korzystanie przez członka personelu z osobistych urządzeń elektronicznych, w szczególności telefonu do celów prywatnych, powinno odbywać się poza zajęciami prowadzonymi z uczniami.

2. W trakcie zajęć osobiste urządzenia elektroniczne członka personelu powinny być wyłączone lub wyciszone.

3. Publikacja treści prywatnych w mediach społecznościowych przez członka personelu i jego aktywność internetowa powinna odbywać się ze świadomością, że może być on obserwowany i oceniany przez postronne osoby, w tym uczniów i ich opiekunów.

Rozdział IV
STANDARD 3.
Procedury

§ 8. Szkoła stosuje formy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obejmujące:

- 1) ochronę przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem poprzez:
  - a) dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą (wywieszane w miejscach dostępnych dla uczniów i publikowanie na szkolnej stronie internetowej, rozdawanie ulotek, broszur),
  - b) edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem,
  - c) zajęcia edukacyjne w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed przemocą;
- 2) ochronę przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internetowej oraz utrwalonymi w innej formie poprzez:
  - a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
  - b) instalację i aktualizację oprogramowania,
  - c) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu; pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć,
  - d) w ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z uczniami zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym),
  - e) uczniowie korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli; szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych w tym telefonów komórkowych, zawarte są w Statucie Szkoły, o czym każdy uczeń i rodzic jest poinformowany przez wychowawcę na początku każdego roku szkolnego;
- 3) umożliwienie uzyskania pomocy w sytuacjach krzywdzenia lub zagrożenia przemocą czy wykorzystywaniem poprzez:
  - a) dostarczanie małoletnim informacji, do kogo i gdzie mogą się zwrócić o pomoc i radę w wypadku krzywdzenia, wykorzystywania (w tym o numerach anonimowych telefonów zaufania dla dzieci/ młodzieży),

- b) prowadzenie w każdej klasie zajęć nt. ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, unikania zagrożeń w Internecie - w wymiarze co najmniej godziny lekcyjnej rocznie,
- c) przekazywanie wiedzy rodzicom na temat form pomocy i ochrony w sytuacjach krzywdzenia małoletnich,
- d) dostęp rodziców do danych kontaktowych placówek oraz instytucji zajmujących się ochroną małoletnich zapewniających pomoc i opiekę w nagłych wypadkach.

§ 9. 1. Personel szkoły reaguje na następujące czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich:

- 1) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- 3) małoletni żebrze - jest głodny;
- 4) małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 5) małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić; obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
- 8) rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małoletniego;
- 9) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 10) małoletni boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 11) małoletni wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 12) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 13) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- 14) małoletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 15) małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 16) małoletni używa środków psychoaktywnych;
- 17) małoletni ucieka z domu,

- 18) małeletni mówi o przemocy;
  - 19) rodzic odmawia kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małeletniego;
  - 20) rodzic mówi o małeletnim w negatywny sposób, ciągle go obwinia, poniża, strofuje (np.: używając określeń takich, jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - 21) rodzic poddaje małeletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małeletniego;
  - 22) rodzic nie interesuje się losem i problemami małeletniego;
  - 23) rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małeletni;
  - 24) rodzic jest apatyczny, pogrążony w depresji;
  - 25) rodzic zachowuje się agresywnie;
  - 26) rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie;
  - 27) rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby małeletniego;
  - 28) rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa małeletniego;
  - 29) rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym (używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej, zastraszanie, przymuszanie, groźby);
  - 30) rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
2. W szkole identyfikuje się sytuacje, których wystąpienie mogłoby doprowadzić do skrzywdzenia małeletniego dotyczące w szczególności:
- 1) bezpiecznych relacji między małeletnimi oraz pełnoletnimi uczniami wskazujące na takie zachowania niedozwolone, jak:
    - a) wyśmiewanie, szydzenie, poniżanie,
    - b) agresja i przemoc fizyczna w różnych formach, np.: bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
    - c) napastowanie seksualne,
    - d) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
    - e) agresja i przemoc słowna w różnych formach,
    - f) bezpośrednio obrażanie ofiary;
    - g) plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
    - h) groźby,
    - i) stalking,

- j) wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie,
  - k) pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu, w mediach społecznościowych),
  - l) wulgarne gesty,
  - m) śledzenie, szpiegowanie,
  - n) wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
  - o) telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
  - p) niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary,
  - r) szantażowanie;
- 2) ochrony wizerunku ucznia wskazujące na takie zachowania niedozwolone, jak:
- a) umożliwianie przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (filmowanie, fotografowanie) na terenie szkoły bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego lub pisemnej zgody pełnoletniego ucznia²,
  - b) upublicznienie przez personel szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie bez pisemnej zgody ucznia i opiekuna ucznia małoletniego³,
  - c) przechowywanie materiałów zawierających wizerunek uczniów w sposób niezgodny z prawem i niebezpieczny dla uczniów;
- 3) ochrony danych osobowych ucznia wskazujące na takie zachowania niedozwolone, jak:
- a) niezachowanie tajemnicy danych osobowych ucznia i jego rodzica przez członka personelu, który je przetwarza lub tajemnicy sposobów zabezpieczenia tych danych przed nieuprawnionym dostępem⁴,
  - b) podawanie danych osobowych ucznia i jego opiekuna jakimkolwiek osobom spoza instytucji do tego uprawnionych na podstawie odrębnych przepisów (w tym przedstawicielom mediów⁵),
  - c) kontaktowanie przedstawicieli mediów z uczniem, wypowiedanie się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie ucznia lub jego opiekuna⁶,
  - d) wykorzystywanie informacji o uczniu przez członka personelu w celach szkoleniowych lub edukacyjnych bez zachowania anonimowości ucznia lub w sposób umożliwiający jego identyfikację;
- 4) zasad korzystania z bezpiecznego Internetu i mediów elektronicznych obejmujących:

a) niezapewnienie uczniom dostępu do Internetu w sposób zabezpieczający ich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju,

b) umożliwienie uczniom korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiającym dostęp do sieci Internet na terenie szkoły w sposób niezgodny ze Statutem szkoły.

² Jeżeli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda ucznia oraz opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

³ Przed utrwaleniem wizerunku ucznia, w tym małoletniego ucznia, należy poinformować uczniów oraz ich opiekunów o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

⁴ Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

⁵ W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, członek personelu może skontaktować się z opiekunem ucznia i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów.

W przypadku wyrażenia zgody, pracownik szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.

⁶ Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§ 10. 1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego członek personelu stosuje następującą procedurę interwencji:

1) członek personelu sporządza notatkę służbową opisującą dokonane spostrzeżenia i przekazuje ją dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu;

2) małoletniemu zapewnia się bezpieczeństwo i odizolowuje go od domniemanego sprawcy;

3) dyrektor/ psycholog lub pedagog szkolny organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego w celu poinformowania ich o podejrzeniu krzywdzenia;

4) dyrektor/ psycholog lub pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcami i specjalistami pracującymi z dzieckiem sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego oraz opis zdarzenia;

5) dyrektor/psycholog lub pedagog szkolny/ we współpracy z wychowawcą i specjalistami pracującymi z dzieckiem sporządza plan pomocy małoletniemu, który zawiera informacje dotyczące działań podjętych przez szkołę w celu zapewnienia małoletniemu

bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji, wsparcie, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu oraz ewentualne skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy;

6) plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez dyrektora/pedagoga szkolnego/psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji;

7) w przypadku powiadomienia o podejrzeniu innych instytucji dyrektor/ pedagog szkolny informuje opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” –

w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji *załącznik nr 3*);

8) po poinformowaniu opiekunów przez dyrektora/pedagoga szkolnego/psychologa zgodnie z punktem 7 – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji, Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny, Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego (przesyła formularz „Niebieska Karta – A”).

9) dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 8.;

10) w przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów na piśmie;

11) z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi *załącznik nr 2* do niniejszych standardów; karta jest przechowywana w teczce ucznia objętego pomocą psychologiczną – pedagogiczną w szkole, a jej kopia umieszczona w odrębnej dokumentacji dotyczącej standardów ochrony małoletnich.

§ 10.2. Szczegółowe schematy postępowania interwencyjnego:

1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby trzecie:

1) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod **nr 112**

lub

997,

a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego.

2) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrektora, aby ten mógł zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą.

3) Jeśli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów, np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Następnie powinien zawiadomić dyrektora, aby ten mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.

2. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę nieletnią.

1) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia dyrektora, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane szczegółowe zdarzenia.

2) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrektora, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza

rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

3. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica:

1) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Ponadto zawiadamia dyrektora, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

2) Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Powinien powiadomić dyrektora oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja ucznia się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić ośrodek pomocy społecznej.

3. Osobami odpowiedzialnymi za realizację Standardów oraz jej prawidłowe dokumentowanie są szkolni specjaliści ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej:

- 1) pedagog szkolny;
- 2) pedagog specjalny;
- 3) doradca zawodowy.

Rozdział V

STANDARD 4.

Monitoring

§ 11. 1. Szkoła monitoruje prawidłową realizację standardów poprzez:

- 1) rejestrację wszelkich naruszeń;
- 2) gromadzenie zgłoszeń i propozycji zmian;
- 3) zbieranie opinii uczniów, rodziców i personelu.

2. Co dwa lata lub, gdy będą ku temu przesłanki weryfikuje się zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony uczniów poprzez:

- 1) analizę materiału gromadzonego w ramach monitoringu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) sporządzenie raportu z analizy wraz z rekomendacjami ewentualnych zmian standardów;
- 3) zatwierdzenie zmian przez dyrektora szkoły.

3. Osobą odpowiedzialną za realizację zadań, o których mowa w ust. 1-2 jest szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa.

Załączniki:

1. Oświadczenie pracownika placówki
2. Karta interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.
3. Niebieska Karta – Część A i B.
4. Formularz ankiety monitorującej realizację Standardów.

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Szkole Podstawowej im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej i przyjmuję ją do realizacji.

.....

(data, podpis)

Karta interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego:	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce.	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskiej Karty)	
9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg. potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	

<p>10. Informacja ze spotkania z rodzicami.</p>	
<p>11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców</p>	
<p>12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).</p>	
<p>13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół.</p>	

WZÓR

..... (miejscowość, data)

..... nazwa
i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca formularz
„Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,</i>						

niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej ³⁾ wzywanie, straszenie, poniżanie osobyw Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)						
Inne ³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy? .....gdzie? .....)

nie

nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak   nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			

Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca) ¹⁾			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)	
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)	
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej		
Powiadomienie organów ścigania		
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość		
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwoleń na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....27.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art.9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02 (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.

Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można

anonimowo

uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

▪ **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

Formularz ankiety monitorującej realizację Standardów.

1. Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- Tak
- Nie wszystkie
- Nie

2. Czy stosowałeś standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- Tak
- Nie

3. W przypadku stosowania standardów, zaznacz, czy były skuteczne:

- Tak
- Nie wszystkie
- Nie

4. Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

- Tak
- Nie

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, w pkt 4, zaznacz, czy podjąłeś interwencję?

- Tak
- Nie

6. Jak przebiegała interwencja?

.....
.....
.....

7. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w standardach?

.....
.....

8. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące standardów.....

.....
.....